

Advies van de adviescommissie Meerjarige subsidies over de aanvraag van Stichting Literaire Activiteiten Groningen voor een manifestatie-subsidie 2017-2020

SLAG is in 2009 ontstaan uit een fusie van drie kleine literaire stichtingen en presenteert zich als festivalorganisator en verbindende instelling voor literatuur in Noord-Nederland (Huis voor de Letteren). De periode 2013-2016 stond in het teken van professionalisering, mede mogelijk gemaakt door een structurele subsidie van de Provincie Groningen. SLAG organiseert drie literaire manifestaties: de *Poëziemarathon* (in de Poëzieweek), *Dichters in de Prinsentuin* en *Het Grote Gebeuren*. Er wordt samengewerkt met diverse Groningse instellingen. SLAG maakt deel uit van de Poëzietafel, een samenwerkingsplatform rond de Poëzieweek in Nederland en Vlaanderen. Nieuwe initiatieven voor 2017-2020 zijn een samen-leesproject en het bevorderen van literatuur in het straatbeeld. Beide laagdrempelige initiatieven zijn gericht op het bereiken van een publiek dat niet of nauwelijks leest.

SLAG ontvangt in de huidige beleidsperiode jaarlijks € 32.400 subsidie van de gemeente Groningen (2015) en € 29.700 van de provincie Groningen (2015). Voor de periode 2017-2020 is € 25.000 geadviseerd als gemeentelijke subsidie en € 30.000 als provinciale subsidie. SLAG is door de Groninger Kunstraad voor 2017-2020 aangewezen als cultuurpijler voor de Letteren (instelling met een voortrekkersrol in de sector); hiervoor wordt een bedrag van minimaal € 20.000 geadviseerd. Voor verschillende manifestaties ontving SLAG afgelopen jaren jaarlijks subsidies van het Nederlands Letterenfonds op basis van de regeling Literaire projecten en manifestaties.

Gevraagd bedrag

SLAG vraagt een subsidie van € 110.000 voor zijn activiteiten 2017-2020; het betreft een basisbedrag, er worden geen toeslagen aangevraagd.

Beoordeling

Artistieke kwaliteit en de bijdrage aan de diversiteit van het (inter)nationale literaire aanbod in Nederland

SLAG organiseert drie festivals van bescheiden omvang. Zij hebben alle een duidelijk profiel en zijn sterk verankerd in de regio. De artistieke kwaliteit en het landelijk belang van *Dichters in de Prinsentuin* waardeert de commissie het hoogst. Het festival heeft een sterke eigen identiteit als laagdrempelig (gratis toegankelijk) poëziefestival. Er wordt breed geprogrammeerd met bekende Nederlandse dichters naast jong en lokaal talent. Daarnaast is er een avondprogramma met internationale dichters. Dichters krijgen de kans zich te ontwikkelen en te experimenteren en er wordt actief gezorgd voor uitwisseling.

De *Poëziemarathon* bestaat uit een aantal kleine programmaonderdelen met verschillende samenwerkingspartners op diverse locaties. Deze activiteiten hebben een regionaal karakter. De eendaagse manifestatie *Het Grote Gebeuren*, dat nog vooral een Gronings publiek trekt, zal in artistiek opzicht groeien, nu ook internationale auteurs worden geprogrammeerd en het programma minder conventioneel wordt ingevuld. SLAG organiseert voorts activiteiten die zich met name richten op leesbevordering en participatie. Hoewel de commissie de aandacht voor laaggeletterdheid waardeert, beschouwt de commissie deze activiteiten voornamelijk van regionaal belang.

De commissie ziet dat SLAG met weinig middelen veel voor elkaar krijgt en daarmee de potentie heeft uit te groeien tot een literaire instelling van landelijk belang. De activiteiten zijn over het algemeen echter nog kleinschalig en regionaal. Voor de noordelijke regio is SLAG een belangrijke literaire organisatie; voor het bedienen van de regio de plannen voldoende overtuigend. De plannen voor verdere inhoudelijke samenwerking met de grensregio in Noord-Duitsland (zoals al gebeurt met de stad Bremen) moeten nog meer vorm krijgen.

SLAG heeft een klein team met een goede redactie. De commissie mist in de plannen een goed uitgewerkte visie op de ontwikkeling en koers van de programma's voor 2017-2020. De artistieke kwaliteit, met name van de prestaties tot nu toe, en de bijdrage aan de diversiteit van het (inter)nationale aanbod worden lager gewaardeerd dan die van de andere aanvragers.

Maatschappelijke waarde

SLAG is een kleine en kwetsbare organisatie met zeer bescheiden eigen inkomsten. Bij verlening van een meerjarige subsidie door het Nederlands Letterenfonds wordt het aandeel subsidie in de totale baten erg hoog en verandert het percentage eigen inkomsten sterk. Het plan voorziet in een lichte groei van de eigen inkomsten, maar die blijft vergelijkenderwijs bescheiden en onvoldoende.

SLAG maakt duidelijk een volgende stap in de professionalisering te willen zetten. De organisatie is nu te klein en dat vormt een gevaar voor de continuïteit. De commissie onderkent dit probleem. De afhankelijkheid van incidentele bijdragen is nu te groot, dit maakt de organisatie kwetsbaar. Om de ambities voor 2017-2020 te kunnen realiseren, zou de organisatie in korte tijd flink groter en professioneler moeten worden. Het is de vraag hoe realistisch dat is.

In vergelijking met de andere aanvragers is de structurele financiering door gemeente en provincie bescheiden. Er is geen matching op het niveau van een eventuele structurele subsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Op ondernemerschap scoort de aanvraag onvoldoende.

Het gratis toegankelijke *Dichters in de Prinsentuin* (dat in 2017 twintig jaar bestaat) trekt jaarlijks in twee dagen ongeveer 2.000 bezoekers, waarvan 53 procent uit de regio komt. Bezoekersaantallen van een gratis toegankelijk festival zijn echter niet helemaal vergelijkbaar met bezoekersaantallen van festivals met entreegelden.

Het Grote Gebeuren is een manifestatie met één festivalavond in Forum Bibliotheek te Groningen met circa 550 bezoekers (2015), waarvan 79 procent uit Groningen. De *Poëziemarathon* trok in 2015 circa 1.080 – vooral regionale – bezoekers.

Het publieksbereik is voor de regio behoorlijk. SLAG is goed ingebed in de stad en de regio, maar trekt in veel mindere mate een landelijk publiek. De commissie beoordeelt het publieksbereik als voldoende.

Talentontwikkeling

De programmering van *Dichters in de Prinsentuin* is mede het resultaat van een selectie- en begeleidingstraject in het kader van talentontwikkeling. Verder zijn er vertaalopdrachten aan jonge vertalers, kan jong schrijftalent publiceren op de website en krijgt organisatorisch talent de kans zich binnen de organisatie te ontwikkelen. Jonge makers krijgen in coproducties de kans om te experimenteren in multidisciplinaire producties. Ook is er samenwerking met Poëziepaleis door onder andere Kinderdichters te betrekken in de *Poëziemarathon*. Met ingang van 2016 maakt SLAG deel uit van de projectgroep talentontwikkeling van de gemeente Groningen.

De aandacht voor talentontwikkeling wordt als voldoende gekwalificeerd. In de plannen ontbreekt echter nog een samenhangende visie op dit onderwerp.

Conclusie

Samenvattend constateert de commissie dat SLAG op een omslagpunt zit. Het verschilt echter nog te veel met de andere aanvragers in grootte en artistiek (landelijk) belang. Ook ontbreekt een uitgewerkte (strategische) visie op de verdere artistieke ontwikkeling van de manifestaties; hetzelfde geldt voor het ondernemerschap en het publieksbereik. Daarom is de waardering in vergelijking met andere aanvragers lager.

De commissie zou wel graag zien dat de instelling op grond van het plan en de regionale betekenis een kans zou krijgen te groeien en te professionaliseren.

De commissie adviseert de aanvraag van SLAG in te delen in categorie B: honoreren in zoverre het budget het toelaat. Het krijgt in deze categorie de laagste prioritering.